

Fredericia, den 20. maj 2022

Høringsvar vedr. Forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til Forslag til lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. (CAP-loven) af 24. april 2022, J. nr. 22-1561-000002, med ikrafttrædelse den 1. januar 2023.

Indledende bemærkninger

Da der er tale om en hovedlov, der bemyndiger ministeren til at fastsætte bestemmelser i henhold til loven, mener Foreningen for Bæredygtigt Landbrug, at det overordnet er vanskeligt at gennemskue konsekvensen af bemyndigelsen, idet det ikke ligger klart, hvilke bestemmelser ministeren vil fastsætte i henhold til loven.

Vi mener grundlæggende at landbrugsstøtten skal tilgå landbruget direkte, så der undgås en stor administrativ byrde. Den direkte landbrugsstøtte ses i andre EU-lande som eksempelvis Polen. Når ikke landbrugsstøtten tilgår landbruget direkte, påvirkes de danske landmænds konkurrencevilkår i en negativ konkurrenceforvridende retning.

Dansk landbrug placerer sig iflg. en rapport fra World Resources Institute (WRI) i toppen med en lav klimapåvirkning, når det gælder produktion af bl.a. svinekød og mælkeprodukter. Det skyldes en meget høj foderudnyttelse, håndtering af husdyrgødning samt det kølige klima, der pr. kg fødevare giver en mindre udledning af klimagasser end andre lande. Dertil kommer, at der ikke er andre lande i Europa, hvor den effektive N-udnyttelse er højere end i Danmark.

Bæredygtigt Landbrug hilser bruttoarealmodellen velkommen, da den er med til at begrænse den unødige bureaukratiske administration. Dog bør en bruttoarealmodel føre til, at oprettes småbiotoper. Genopdyrkningsretten skal beskyttes. Formålet med reglerne betyder i praksis, at vi lader småbiotoper stå, det vil landmændene gerne, men skal samtidig juridisk sikres, at småbiotoperne ikke vokser sig ind i beskyttet natur (f.eks. og særligt naturbeskyttelsesloven § 3). Derfor, bør loven og forarbejderne til loven indeholde en veldefineret, en klar og præcis ordning, hvorefter landmanden kan ansøge om, at biotoper kan genopdyrkes (eller som udgangspunkt helt friholdes af § 3), i de tilfælde hvor småbiotoppen er vokset ind i naturbeskyttelsesloven § 3.

Bemærkninger angående "Bedre håndhævelse af servitutter"

Med CAP-lovens håndhævelsesregler, særligt lovforslagets kapitel 10 om "Straf", **bevæger håndhævelsen sig fra formuerettens forum og over i det strafferetlige univers.** De nuværende regler lægger op til, at en aftale skal håndhæves gennem et civilt søgsmål (civilretten), men med den nye bemyndigelse, vil også aftaler der indgås frivilligt, blive omfattet af strafferettens former. Det er en væsentlig ændring af håndhævelsesformen, fra det civilretlige til det strafferetlige, som begrundes i skønsommæssig fastsat besparelse af det offentlige administrative ressourceforbrug.

Et tiltag som CAP-lovens håndhævelsesbestemmelser vil derfor kunne have den logiske konsekvens, at lodsejere og andre berørte parter, vil være demotiverede til at indgå frivillige aftaler fremadrettet, idet de ved uagtsom overtrædelse af en aftales vilkår, foruden et erstatningsansvar, ligeledes risikere strafferetlig forfølgelse. Vi kan derfor ikke tilslutte os denne ændring.

Bemærkninger angående ”Kommunal indberetningspligt – drikkevandsbeskyttelse”

Økonomisk tidssvarende erstatning ved kommunalt pålagte eller aftalte restriktioner, når andre støtteordninger udelukkes.

Der skal være en processuel sikring af lodsejers erstatning, det vil sige fuld erstatning. Den praktiske udfordring, at et konkret areal kan være reguleret af BNBO, § 3 og måske et helt tredje regelsæt, der alle har til formål at sikre, at der ikke anvendes pesticider. Den første udfordring er, at erstatningsniveauet kan være forskellig afhængigt af hvilket regelsæt som et givent areal bliver ramt af først. Den fulde erstatning, skal derfor følge det regelsæt, der udløser den højeste erstatning, og ikke det regelsæt der først bringes i anvendelse. Dette fører videre til det næste, nemlig den processuelle udfordring, der består i, at når kommunen pålægger et konkret BNBO-pålæg, så må der samtidig gælde en underlæggende betingelse om, at kommunen skal sikre, at erstatningsniveauet efter regelsæt, ligeledes vurderes.

Hvis ikke en sådan vurdering lægges til grund, bliver landmandens retssikkerhed usikker, med en lang usikkerhedsperiode for, om - og i givet fald, hvor stor erstatningsniveauet bliver.

Bemærkninger angående ” Kort med betydning for tilskudsordninger”

Vi kan som udgangspunkt godt acceptere denne del, under betingelse af, at samme krav til udstedelse af bekendtgørelser mv. iagttages.

Miljøstyrelsens nuværende digitale form for offentliggørelse, er ikke praktisk anvendelig set i lyset af landmandens og borgernes processer. Data skal udgives i struktureret og normaliseret form med en klar angivelse af adgang via direkte forespørgsler, så et resultatsæt fås i JSON-format, og det er i virkeligheden værd at foretrække, at man udvikler det i en art REST-service. Det skulle jo nødvendigvis være sådan, at det bliver let for ministeriet at udsende massedata, uden at det bliver nemmere for borgeren at tilgå, herunder at give borgeren mulighed for at lave praktisk anvendelige dataudtræk.

I øvrigt gør vi opmærksom på, at reglerne i Aarhus-konventionen skal være opfyldt. Det betyder, at borgernes adgang til digitale miljøoplysninger skal være lige så god som myndighedernes adgang.

Dette er ikke ligegyldige teknikaliteter, borgerne bør ikke være i digitalt underskud i forhold til myndighedernes adgang, idet borgernes retssikkerhed påvirkes af deres lige og sikre adgang til datagrundlaget.

Med venlig hilsen

Jens Lund Pedersen

Cand. Agro.